

© PATRICK DIELEMAN

VEEL VOLK OP OPEN DAG FRUITTEELT HAGELAND

Begin augustus kwam er weer veel volk de fruitteeltproeven bekijken op het bedrijf van de familie Hupko in Ransberg. Zoals steeds de laatste jaren, was het goede weer van de partij. ← *Patrick Dieleman*

Het initiatief is een samenwerking tussen ADLO Voorlichting fruit, pcfruit en de Kring Hagelandse Fruittelers. Diverse onderzoekers en voorlichters gaven bij de proeven zelf uitleg over hun werk en er werd ook toelichting gegeven over een aantal initiatieven met een eerder maatschappelijke invalshoek.

Rui en rijping

Ann Gomand van pcfruit vertelde over haar bevindingen met betrekking tot vruchtzetting en dunning. Dit voorjaar gaf 6-benzyladenine (6-BA) een te sterke vruchtdunning, vooral in jongere aanplantingen. Gomand schreef dit toe aan de vorst van 16 en 17 april, zeker op lager gelegen percelen. Sowiezo heeft 6-BA een sterkere werking op vorstperen. Ook zaten percelen die vorig jaar laat geplukt

werden door hun reserves heen. Ze hebben dit voorjaar nog op hun reserves gebloeid, maar kregen door het droge voorjaar niet de kans om veel voedingsstoffen op te nemen. Jonge peren ruien doorgaans sterker dan oudere bomen, en hebben dus ook minder nood aan chemische dunning. De jonge bomen die in het voorjaar ook nog sterk bloeiden, zaten begrijpelijk door hun reserves en hebben dan ook zeer sterk geruid.

Bij 3 telers liepen het voorbij voorjaar proeven rond bestuiving van Sweet Sensation. Het toedienen van extra stuifmeel met een bestuivingsmachine leverde geen effect. Bij 2 andere telers werden hommels uitgezet op verschillende afstanden. Ook daarmee kon geen duidelijk effect worden vastgesteld. Er was ook een proef waarbij men hommels inzette in combina-

tie met een tijmextract. Het verspuiten hiervan deed volgens Gomand de aanplanting geweldig geuren, maar ook hiervan kon geen bijkomend effect worden gezien. Op het moment van ons bezoek was de pluk van de Corina al gestart, bijna een maand vroeger dan in 2013. Ann Gomand vertelde dat het suikergehalte achterbleef. De Conference zat toen aan 10 brix. Ze schatte dat 11,5 tot 12 halen tegen de pluk niet zou lukken. Daarom waarschuwde ze om extra op te letten bij het koelen, omdat dit gemakkelijker aanleiding kan geven tot bevriezen.

Proper water

Kim Koopmans van pcfruit bracht een biofilter mee naar Ransberg (zie foto). Om puntvervuiling door gewasbeschermingsmiddelen in oppervlaktewater te vermij-

den moeten we opletten bij het reinigen van de spuitinstallatie, maar ook omzichtig omgaan met de zegels van de verpakking. Een gram actieve stof die aan een zegel hangt, kan tot 10.000 m³ water verontreinigen. Het gevaar bestaat dat gewasbeschermingsproducten hun erkenning verliezen, wanneer ze te vaak en in te grote concentraties worden teruggevonden in stalen van oppervlaktewater. Reinigingswater van de spuit wordt, indien mogelijk, best verspoten op het veld, maar er bestaan ook systemen om het te reinigen. Op doorsnee bedrijven kan een biofilter interessant zijn. Vanuit een opslagvat wordt geregeld restwater gepompt in een vat – vaak een cubitainer – met daarin een substraat van kokos, stro en grond afkomstig van een eigen perceel. Dat laatste is nodig om de bacteriën toe te voegen die moeten instaan voor de afbraak van de resten gewasbeschermingsmiddel. Van daaruit dreineert het water door naar een volgend vat

schrijding van de norm voor nitraat in het oppervlaktewater op een aantal plaatsen in het Demerbekken. Uiteraard zijn die problemen niet exclusief verbonden aan de fruitteelt. Ze raadden aan om af te stappen van najaarsbemesting. Veel percelen van peren worden nog bemest na de pluk. Vaak wordt te weinig rekening gehouden met de mineralisatie in het najaar, die 100 tot 200 kg N/ha kan opleveren.

Nuttigen

Francis Flusu van ADLO stond stil bij de bestrijding van de fruitmot. Ondertussen is iedereen overtuigd van het effect van de

.....
 Spinnen en lieveheersbeestjes
 zijn geen grote liefhebbers
 van perenbladvlo.

Francis Flusu toonde een zelfgemaakte nestkast voor vleurmuizen. Die kunnen een wapen zijn tegen de fruitmot. "Ze vliegen wanneer wij op het terras zitten. Het tweede jaar zou 40 tot 60% van de nesten bewoond moeten zijn."

met substraat. In het laatste vat groeien planten, vaak zegge en of wilg, die het gereinigde water verdampen. Koopmans rekende voor dat de investering beperkt kan blijven tot minder dan 800 euro. Bedrijven die meer dan 5 m³ restwater per jaar hebben, kunnen ofwel een tweede biofilter parallel met de eerste plaatsen, of kiezen voor een fytobak. Daarvoor is wel een bouwvergunning vereist. Kathleen Geerinckx en Geert Latet lichtten de werking van CVBB toe [zie ook *Management&Techniek* 15 van 5 september]. Ze wezen op het gevaar van over-

verwarringstechniek. Op sommige verwarde percelen kan langs de randen toch veel schade optreden, ten gevolge van het invliegen vanuit belendende percelen. In Ransberg werd een proef opgezet om na te gaan hoe groot het risico op schade is naast een niet-verward perceel. Dit jaar werden op het niet-verwarde perceel ten gevolge van de zachte winter meer motjes geteld dan de 2 jaar voordien. Flusu adviseerde om vallen te plaatsen waar je invlieg verwacht. Normaal hebben de vluchten van de fruitmotten 2 pieken. In de loop van het seizoen kan men door te

zoeken naar inboringen en grote larven inschatten of de tweede piek er komt. Roofmijten spelen een grote rol in het onder controle houden van spint. Een moeilijkheid is dat een fruitteler wel kan zien of hij roofmijten heeft in zijn aanplanting, maar niet kan uitmaken welke. Slechts enkele specialisten kunnen dat. In samenwerking met Syngenta werd in een aanplanting *Amblyseius andersoni* uitgezet. Die roofmijt wordt gekweekt en al een tijdje toegepast in serres (zie *Management&Techniek* 10 van 23 mei). Uit de waarnemingen bleek dat de *A. andersonii* vooral de spint bovenaan in de boom opruimt. ADLO wil proeven opzetten met 4 herkomsten van de roofmijt *Thyphlodromus pyrii*, een soort die hier in de natuur voorkomt. De bedoeling is om het effect van de gebruikte gewasbeschermingsmiddelen na te gaan op die populaties. Zal die verschillen naargelang van de middelen die het herkomstbedrijf gebruikte? Een bioteler gebruikt bijvoorbeeld meer zwavel dan een gangbare teler. Kristof Vrancken van pcfruit werkt aan een onderzoeksproject dat een kennisgebaseerde, bedrijfszekere en duurzame beheersing van de perenbladvlo wil uitwerken. Hij vergelijkt de evolutie van de populaties van perenbladvlo en een aantal nuttigen tussen gangbare teelt (IPM) en bioteelt. Hij bekijkt ook welke nuttigen voorkomen en het effect van bloemenranden daarop. In zijn tellingen stelt Kristof vast dat de druk in de bioteelt altijd lager ligt dan in de gangbare teelt. Opvallend is dat het aandeel van de spinnen in de getelde nuttigen hoog is. In de bioteelt blijft dit hoog, waar in de gangbare teelt later op het seizoen het aandeel van de andere nuttigen beduidend groter wordt, ook dankzij de grotere aantallen van de perenbladvlo. Analyse van de maaginhoud van de verschillende nuttigen op de aanwezigheid van DNA van de perenbladvlo wees uit dat spinnen, maar ook lieveheersbeestjes, geen grote predatoren zijn. Meer dan 50% van de Anthocoris-roofwantsen hadden daarentegen minder dan 2 dagen voordien perenbladvlo gegeten. ■